

13. Szlakiem zabytków Gminy Mysłakowice – Łomnica

Wpisany przez Adam Szumowski

wtorek, 14 czerwca 2011 19:41 - Poprawiony czwartek, 16 czerwca 2011 14:41

W jedną stronę około 5 km.

Do Łomnicy jedziemy tak jak do Wojanowa, lecz zatrzymujemy się najpierw koło kościoła katolickiego, zespołu ewangelickiego i koło pałaców.

Łomnica jest to jedna z najstarszych wsi w Gminie Mysłakowice, wzmiankowana już w 1305 roku. To duża wieś łańcuchowa położona na wysokości od 360 – 380m n.p.m. i rozrzucona na długości 4 km. Jest wioską przemysłowo-rolniczą, gdzie w latach 70-tych było tu ponad 250 gospodarstw chłopskich oraz SKR i GS. W 20 lat później rolników było już tylko 110. Sporo ludności pracuje w okolicznych zakładach przemysłowych i handlu. We wsi jest szkoła podstawowa i gimnazjum, przedszkole, biblioteka, klub i gajówka oraz stary kościół katolicki i resztki zabudowy ewangelickiej jak również dwa wspaniałe pałace. Przez środek prowadzi stara linia kolejowa, droga asfaltowa i płynie rzeka Łomnica.

W 1765 roku w Łomnicy żyło 32 kmieci, 33 zagrodników, 58 chałupników w tym 19 rzemieślników oraz 51 wolnych ludzi. W kilka lat później założono 4 manufaktury tkackie. Produkowano tu woale, muślin, płótno i katun, drukowany w barwne wzory. Pracowała również torfiarnia dlatego powstało wiele stawów w których hodowano karpie, zaś w rzece pływały pstrągi i kielbie. W 1786 roku we wsi były: pałac, 3 folwarki, 2 kościoły, 2 szkoły, 2 plebanie, 2 młyny wodne, 4 manufaktury tkackie, bielnik, magiel i kawiarnia. Wytwarzano też znane w całej okolicy angielskie piwo ale. Wieś rozślawił także artysta, konstruktor i rzemieślnik pracujący w drewnie Balzer Grimmig. W XIX wieku od Łomnicy oddzielono parafię ewangelicką Mysłakowice, bo tam powstał już kościół.

W 1840 roku na folwarku hodowano owce merynosy i woły a we wsi były jeszcze cegielnia, farbiarnia i aż 6 szynków oraz kopalnia skalenia wytwarzająca piękne kryształy górskie i dostarczająca surowiec do fabryki porcelany w Berlinie. W okresie międzywojennym ze wsi odłączono jeszcze dzisiejsze Osiedle Łomnickie przyłączając je do Jeleniej Góry. Kościół katolicki w Łomnicy był zawsze przy parafii katolickiej, wzmiankowany już w 1369 roku. Zasadnicze wątki muru i duża część detalu architektonicznego są średniowieczne z XIV i XV wieku. Prezbiterium dwuprzęsłowe o sklepieniu krzyżowo – żebrowym. Nawa pokryta prostym

13. Szlakiem zabytków Gminy Mysłakowice – Łomnica

Wpisany przez Adam Szumowski

wtorek, 14 czerwca 2011 19:41 - Poprawiony czwartek, 16 czerwca 2011 14:41

dranicowym stropem na belkach. W połowie XVIII wieku, tj. 1754 roku, powstał hełm wieży oraz powiększono większość otworów okiennych. Wyposażenie wnętrza jest głównie barokowe z XVIII wieku. Godne uwagi są:

1. ołtarz główny – Niepokalane Poczęcie N.M.P. i dwa boczne tj. Św. Rodziny i Najświętszego Serca Pana Jezusa.
2. najcenniejszym zabytkiem kościoła jest renesansowa chrzcielnica z przełomu XVI i XVII wieku z późniejszą przykrywą barokową, podstawę chrzcielnicy wykonano z jednego kawałka piaskowca.
3. w kaplicy Grobu Bożego znajdującej się na placu kościelnym jest piękna barokowa Pieta, wykonana z drewna i pomalowana farbą.
4. wokół kościoła zachował się fragment inkastelacji.
5. na baszcie bramnej i murze znajduje się fragment attyki z XVI wieku.
6. przed basztą barokową jest figura Św. Jana Nepomucena z II połowy XVIII wieku a wykonana z piaskowca.

Świątynia przetrwała wojny i pożogi. Kilkakrotnie spalona lecz na nowo odbudowana, jest pięknym zabytkiem i ozdobą wsi.

Kościół posiada zabytkowe naczynia liturgiczne:

1. dwie monstrancje złożone, barokowe z XVII wieku.
2. zabytkowe organy z 1836 roku.
3. dwa złożone kielichy barokowe z XVII wieku.
4. na Millenium kupiono do kościoła trzy dzwony: Opatrzności Bożej, M.B. Częstochowskiej i Św. Franciszka.

Przy schodach wejściowych na placu kościelnym postawiono pomnik Krzyż Milenijny z napisem Boże błogosław Ojczyznę naszą – 1966 rok.

W latach 1962 – 1969 świątynię odremontowano wewnątrz i na zewnątrz. Założono wszystkie nowe instalacje. Do cennych obiektów zabytkowych zaliczyć należy także masywną plebanię zbudowaną z kamienia w 1737 roku. W jej wnętrzu znajdują się piękne pokoje ozdobione barokowymi plafonami.

Na ul. Świerczewskiego między dawną gospodą a mostem przed Mysłakowicami znajduje się dawny zespół ewangelicki: dom pastora, szkoła a w środku stał kościół do 1970r.

Pierwszy zbór drewniany powstał w 1742 roku a murowany ukończono w 1751 roku na gruncie darowanym przez jednego z mieszkańców. Była to budowla mieszcząca do 600 osób, założona na prostokącie a przykryta 4 spadowym łamanym dachem. W przyziemiu miała półkoliste okna i portal, wyżej wysokie okna zamknięte półkoliście. Wewnątrz były dwie kondygnacje. Miał on bogato wyposażone wnętrze rzeźbiony ołtarz i ambonę. Koło ołtarza stał zegar, ufundowany przez powracających z wojny w 1815 roku. Najwspanialsze jednak były organy wykonane w 1786 roku. Po wojnie nieużytkowany popadł w ruinę i został rozebrany.

W północnej części wsi znajduje się zespół pałacowo – parkowy. Głównym obiektem w nim jest pałac von Zedlitzów z II połowy XVII wieku, gruntownie przebudowany w 1720 roku przez von Thomagniniego. W obecnej postaci pochodzi z przebudowy z 1838 roku dla von Kustera, natomiast wieża pochodzi z 1841 roku. Pałac jest to 2-3 kondygnacyjna budowla z poddaszem użytkowym i mieszkalnym, flankowana od frontu wydatnymi ryzalitami-alkierzami, nakrytymi fantazyjnymi dachami-hełmami. Na korpusie głównym dach 4-spadowy, z lukarnami. Na osi barokowy kamienny portal ze smukłymi kolumnami, podtrzymującymi balkon I piętra. Okna prostokątne w kamiennych opaskach. Po zniszczeniach dokonanych w latach 80-tych ubiegłego stulecia i ponownym wykupieniu przez potomków von Kusterów w latach 90-tych pałac powoli

13. Szlakiem zabytków Gminy Mysłakowice – Łomnica

Wpisany przez Adam Szumowski

wtorek, 14 czerwca 2011 19:41 - Poprawiony czwartek, 16 czerwca 2011 14:41

wraca do dawnej świetności zapewne dużym nakładem sił i środków.

Po wojnie w pałacu mieściły się kolonie dla dzieci, gdy jednak stara szkoła nie mogła już pomieścić wszystkich dzieci, szkołę podstawową przeniesiono do pałacu. Ponieważ władze oświatowe nie dbały o otrzymany budynek, nic dziwnego, że w 1978 roku w wakacje runął strop pałacu. Szkołę na pewien czas przeniesiono do Mysłakowic dowożąc dzieci autobusem na II zmianę. Jednak po kilku miesiącach takiej niewygody, szkołę przeniesiono ponownie do Łomnicy do domu prywatnego. Tam dzieci przebywały do momentu wybudowania nowej szkoły, czyli do 1986 roku.

Obok pałacu stoi drugi obiekt zwany Domem Wdowy wzniesiony w 1800 roku na rzucie prostokąta, nakryty 4-spadowym dachem z lukarnami. Na osi skromny portal o koszowym wykroju, podobnie okna w portyku-wszystkie w opaskach. Po sprzedaniu von Kusterom, przeszedł gruntowny remont do 1997 roku. Obecnie mieści hotel, restaurację i siedzibę fundacji. Całość otacza park krajobrazowy z XIX wieku nad Bobrem o pow. 8,2 ha.

W pałacu mieści się polska siedziba fundacji Stowarzyszenie Pielęgnacji Kultury i Sztuki Śląskiej założone w 1993 roku w Königswinter. Stowarzyszenie liczy około 200 osób z Niemiec, Polski i innych krajów, zainteresowanych ochroną dziedzictwa kulturowego Śląska. Wydatnie sponsoruje remont zespołu pałacowego w Łomnicy, który wybrano na swoją siedzibę w Polsce. W maju 1997 roku otwarto tu centrum kulturalne, zakładana jest biblioteka, odbywają się konferencje i sympozja, mające integrować społeczeństwa Niemiec, Polski i Czech. Tworzona jest też kolekcja muzealna.

Z budownictwa użyteczności publicznej na uwagę zasługują między innymi domy: ul. Świerczewskiego szkoła murowana z 3 ćwierci XIX wieku, trafostacja murowana z 1911 roku, strażnica i remiza OSP z początku XX wieku, murowany budynek biurowy w Zakładach Papierniczych z początku XX wieku. We wsi zachował się liczny zespół murowanych domów mieszkalnych i budynków gospodarczych z XIX wieku reprezentujący przykłady budownictwa ludowego regionu. Do ciekawszych należą domy ul. Górna 1/2 mieszkalno gospodarczy z początku XX wieku, ul. Świerczewskiego 2 i 3 mieszkalny murowany z końca XIX wieku, nr 5 murowano-szachulcowy z końca XIX wieku, nr 6 murowany z XVIII wieku. Podobnych domów zabytkowych jest jeszcze bardzo dużo ponieważ jest to bardzo stara wieś.

We wsi mieszkał przez pewien czas w XVII wieku Hans Rischmann najpopularniejszy w dziejach Kotliny Jeleniogórskiej jasnowidz, którego sława sięgała daleko poza nią, a przepowiednie współcześni traktowali nad wyraz poważnie. Swoje proroctwa zwykle wygłaszał na szczycie Witoszy w Stanisławowie. Był podobno niemową jednak przemawiał podczas widzeń, być może że był psychicznie chory, cierpiał na padaczkę. Głoszone przez niego przepowiednie od 1617 roku wywierały ogromny wpływ w niespokojnych czasach wojny 30-letniej. Podobno przewidział ogromny pożar Jeleniej Góry w

1634 roku, zawalenie się ratusza w 1739 roku, budowę kościoła Św. Krzyża i jego pożar w 1806 roku. Część jego przepowiedni spełniła się, ale nieco w innym terminie. Przypisywano mu też wiele proroctw dotyczących wydarzeń historycznych na Śląsku, w Niemczech i Polsce, np. rozbiory Polski. Podobno Rischmann słynął ze zdolności przenoszenia się w powietrzu na znaczne odległości. Przewidział on dokładnie swoją śmierć, pochowany został pod murem cmentarza kościoła katolickiego w Łomnicy.

W drodze powrotnej w zależności od pogody i czasu jakim dysponujemy mamy do wyboru kilka możliwości:

1. Wracamy tą samą drogą do Mysłakowic.
2. Jedziemy na dużą krzyżówkę koło pałacu i skręcamy w prawo w kierunku Gór Sokolich przez

13. Szlakiem zabytków Gminy Mysłakowice – Łomnica

Wpisany przez Adam Szumowski

wtorek, 14 czerwca 2011 19:41 - Poprawiony czwartek, 16 czerwca 2011 14:41

Karpniki, Krogulec, Bukowiec, Kostrzycę do Mysłakowic.

3. Jak poprzednio, lecz w Karpnikach jedziemy prosto nie skręcając w prawo ani w lewo, za biblioteką koło boiska sportowego skręcamy w prawo jadąc przez Gruszków, Bukowiec Górny, Bukowiec, Kostrzycę do Mysłakowic.

4. Jedziemy w kierunku Jeleniej Góry przez Osiedle Łomnickie i tuż przed przejazdem kolejowym skręcamy w lewo przez tory do Karpacza i wjeżdżamy w las. Jeżeli dobrze będziemy się kierować to wyjedziemy koło dawnej jednostki wojskowej na ul. Karkonoskiej tu skręcamy w lewo na drogę do Mysłakowic.
